KUVATULKINNAT AVUKSI PELTOVALVONTAAN

Tämä kuvatulkintaohje on tarkoitettu täydentämään peltovalvontaohjetta. Ohjeessa esitetään tulkintoja siitä, milloin erilaiset kasvustot tai toimintatavat ovat hyväksyttävissä tai milloin aiheutuu seuraamus tai milloin alalta hylätään tuet kokonaan. Ohjeessa on myös esimerkkejä kasvin toteamisesta sekä ojien tai tilapäisten kulku-urien hyväksymisestä tukikelpoiseen pinta-alaan. Ohjeessa on myös esitettynä tilanteita, milloin lohkon raja on mitattava maastossa GPS-laitteella.

Ohjetta käytettäessä on kuitenkin huomioitava, että annetut ratkaisut on tehty esitettyjen kuvien perusteella ja siten ne perustuvat rajoitettuun näkymään ja ajankohtaan. Käytännössä tulkintaan vaikuttavat kuitenkin laajemmat kokonaisuudet ja tilakäynnin ajankohta. Ohje ei myöskään esitä kaikkia mahdollisia tilanteita, mitä peltovalvonnassa tulee vastaan. Kuvatulkintaohjeen tarkoituksena on kuitenkin auttaa tulkintojen tekemisessä niissä monimuotoisissa ja haastavissa tilanteissa mitä peltovalvonnassa tulee vastaan.

PIENTAREET JA SUOJAKAISTAT

Täydentävien ehtojen 1 m piennar

- valtaojien ja vesistöjen varsilla oltava vähintään 1 m muokkaamaton ja kasvipeitteinen piennar pellon puolella
- mitataan ojan niskasta
- raiviolohkon pientareelle kylvettävä nurmikasvillisuus tai jos pientareen kasvillisuus tuhoutuu

	Pientareita ei saa käsitellä kasvinsuojeluaineilla, lukuun ottamatta pesäkekäsittelyä vaikeissa rikkakasvitilanteissa. Piennarta ei ole hoidettu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti.
	Pientareen kasvillisuus on tuhoutunut ojan kunnostustöiden yhteydessä. Pientareelle on kylvettävä uusi nurmikasvillisuus heti olosuhteiden salliessa (esim. jos ojaa kunnostetaan myöhään syksyllä, piennar on kylvettävä seuraavana keväänä).

	Valtaojan piennar mitattuna ojanniskasta on alle 1 m leveä eikä täytä täydentävien ehtojen piennarvaatimusta.
	Valtaojan piennar on noin 50 cm leveä eikä täytä täydentävien ehtojen piennarvaatimusta.
	Valtaojan piennar on muokattu eikä se täytä täydentävien ehtojen piennarvaatimusta.

	Valtaojan piennar puuttuu käytännössä kokonaan.

Ympäristökorvauksen 3 metrin suojakaista

- Keskimäärin vähintään 3 m leveä nurmi-, heinä- tai niittykasvillisuuden peittämä kaista vesistöjen varsilla
- Suojakaistan on sijaittava pellolla

	Ympäristökorvauksen suojakaistan kasvillisuus on hyväksyttävä.
	Ympäristökorvauksen suojakaistan kasvusto on hyväksyttävä.
	Rantaluiskaa ei hyväksytä suojakaistaksi. Täydentävien ehtojen piennarvaatimus (1 m) täyttyy, mutta ei ympäristökorvauksen 3 metrin suojakaistavaatimus.

	Täydentävien ehtojen piennarvaatimus (1 m) täyttyy, mutta ei ympäristökorvauksen 3 metrin suojakaistavaatimus.
	Lohkolla ei ole täydentävien ehtojen piennarta (1 m) eikä 3 metrin ympäristökorvauksen suojakaistaa.

		Suojakaista on kylvetty suojaviljaan. Suojakaistaa ei saa perustaa suojaviljaan, joten sitä ei ole perustettu ehtojen mukaisesti.

TÄYDENTÄVÄT EHDOT: VILJELYTAPA

Lohkolle aiheutuu täydentävien ehtojen seuraamus, jos lohkon viljelytapa ei ole ollut täydentävien ehtojen vaatimusten mukainen (kasvinsuojelu, riittävä siemenmäärä, lannoitus, muokkaus jne.). Lohkolla ei ole mahdollista tuottaa markkinakelpoista satoa, vaikka viljelytoimenpiteitä on tehty. Jos lohkolla ei ole tehty mitään toimenpiteitä ja kasvusto on huono, todetaan ala TPV:ksi ja tai pysyvästi viljelemättömäksi.

Valvonnassa on arvioitava ovatko viljelijän toimenpiteet olleet riittäviä. Esimerkiksi vaikka viljelijä niittää rikkakasvivaltaisen pellon, ei toimenpide ole välttämättä riittävä. Sillä vaikka rikkakasvien leviämistä estettäisiin niitolla, ei markkinakelpoisen sadon tuottaminen ole silti välttämättä mahdollista.

SATOKASVI	
	Lohkolla on rikkakasveja, mutta kasvustossa on viljeltyä heinää ja alalla voidaan tuottaa markkinakelpoinen sato. Kasvusto on hyväksyttävissä esim. mv. säilörehunurmelle.
	Lohkolle on ilmoitettu mv. säilörehunurmi. Lohkolla runsaasti rikkakasveja, mutta myös viljeltyä heinää. Lohkoa on laidunnettu. Vaikka nurmisato on korjattavissa lohkolta, alaa ei ole hoidettu eikä kasvinsuojelusta huolehdittu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti. Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaista vähäisempänä. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan alasta on rikkakasveja ja miten paha rikkakasvitilanne on.

	Lohkolle on ilmoitettu mv. säilörehunurmi. Lohkolla on runsaasti rikkakasveja, mutta myös viljeltyä heinää. Vaikka nurmisato on korjattavissa lohkolta, alaa ei ole hoidettu eikä kasvinsuojelusta huolehdittu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti. Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaista vähäisempänä. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan alasta on rikkakasveja ja miten paha rikkakasvitilanne on.
	Ilmoitettu kasvi on mv. säilörehunurmi. Lohkolla on runsaasti voikukkaa ja nurmikasvillisuutta on vähäisesti. Vaikka lohko on niitetty ja voikukan leviämistä on estetty, kasvinsuojelusta ei ole huolehdittu riittävällä tasolla. Markkinakelpoisen sadon tuottaminen ei ole mahdollista. Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaisena. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan alasta on rikkakasveja ja miten paha rikkakasvitilanne on.

	Ilmoitettu kasvi on mv. säilörehunurmi, jota on laidunnettu. Nurmikasvusto on huono eikä lohkon kasvinsuojelusta ole huolehdittu. Lohkolla on runsaasti rikkakasveja, eikä markkinakelpoisen sadon tuottaminen ole mahdollista. Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaista vakavampana. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan alasta on rikkakasveja ja miten paha rikkakasvitilanne on. Jos ala olisi ilmoitettu luonnonlaitumena, voisi kasvusto olla hyväksyttävissä.
	Lohkolle on kylvetty vehnää, mutta käytetty siemenmäärä on ollut liian alhainen ja lohkolla on runsaasti rikkakasveja. Markkinakelpoisen sadon tuottaminen ei ole mahdollista eikä kasvinsuojelusta ole huolehdittu. Laiminlyönti on tavanomaista vakavampi. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan lohkoista tilanne on vastaava.

	Lohkolle kylvetty tarhaherne, mutta käytetty siemenmäärä on ollut liian alhainen ja lohkolla on rikkakasveja. Markkinakelpoisen sadon tuottaminen ei ole mahdollista eikä kasvinsuojelusta ole huolehdittu. Laiminlyönti on tavanomaista vakavampi. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan lohkoista tilanne on vastaava.
	Ilmoitettu kasvi on ohra, mutta lohkolla on runsaasti rikkakasveja ja ohraa vain vähän. Markkinakelpoisen sadon tuottaminen ei ole mahdollista eikä kasvinsuojelusta ole huolehdittu.. Laiminlyönti on tavanomaista vakavampi. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan alasta on rikkakasveja ja miten paha rikkakasvitilanne on.
	Ilmoitettu kasvi on ohra, mutta lohkolla on runsaasti rikkakasveja ja ohraa vain vähän. Markkinakelpoisen sadon tuottaminen ei ole mahdollista eikä kasvinsuojelusta ole huolehdittu. Laiminlyönti on tavanomaista vakavampi. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan alasta on rikkakasveja ja miten paha rikkakasvitilanne on.

	Ilmoitettu kasvi on kaura. Lohkolla on runsaasti rikkakasveja eikä kasvinsuojelusta ole huolehdittu. Markkinakelpoisen sadon tuottaminen ei ole mahdollista eikä kasvinsuojelusta ole huolehdittu. Laiminlyönti on tavanomaista vakavampi. Seuraamukseen vaikuttaa kuitenkin mm. se miten isolla osaa tilan alasta on rikkakasveja ja miten paha rikkakasvitilanne on.
	Ala on kylvetty, mutta rankkasade on tuhonnut kasvuston. Tästä ei aiheudu täydentävien ehtojen seuraamusta, vaikka lohkolla ei ole kasvustoa. Lohkolla on kuitenkin noudatettava muuten täydentäviä ehtoja ja esimerkiksi kasvinsuojelusta on huolehdittava.
	Lohkolla on pysyvä nurmi, jota on osin ylilaidunnettu. Lohko on säilynyt kuitenkin pääosin kasvipeitteisenä ja ylilaiduntamisesta ei tule tässä tapauksessa täydentävien ehtojen seuraamusta.

	Lohkolla on pysyvä nurmi, jota on ylilaidunnettu eikä lohko ole säilynyt pääosin kasvipeitteisenä eikä eroosiota ole estetty. Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaisena.
KESANTO/LHP-NURMI Verrattuna ”satokasveihin” kesantojen, suojavyöhykkeiden ja LHP-nurmien kasvustovaatimus ei ole niin tiukka, mutta myös näillä aloilla on estettävä rikkakasvien leviäminen.	
	Jos lohko on ilmoitettu avokesannoksi, pitää avokesannolle olla peruste.
	Alalle on ilmoitettu LHP-nurmi. Kasvusto on hyväksyttävä LHP-nurmelle.

	Alalle on ilmoitettu LHP-nurmi. Lohkolla on runsaasti rikkakasvillisuutta, eikä rikkakasvien leviämistä ole estetty. Lisäksi on arvioitava tuleeko tukiehtopuute (lohkoa ei ole niitetty). Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaista vähäisempänä LHP-nurmella.
	Viherkesantoalalla on runsaasti rikkakasvillisuutta, eikä rikkakasvien leviämistä ole estetty. Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaista vähäisempänä kesantoalalla. Jos lohko olisi ilmoitettu viherkesanto maisema ja riista kasvikoodilla, pitäisi lisäksi kasvikoodi muuttaa viherkesanto nurmi ja niitty kasvikoodiksi, koska lohkolla ei ole riista- ja/tai maisemakasveja. Tällöin lohkon nurmivuosien laskenta jatkuisi.
	Ala ilmoitettu avokesantona. Vaikka avokesannon perusteena on rikkakasvien torjunta, ei toimenpiteitä rikkakasvien leviämisen estämiseksi ei ole tehty. Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaisena kesantoalalla.

	LHP-nurmella on pääasiassa rikkakasvillisuutta, eikä rikkakasvien leviämistä ole estetty. Lohkolla on nurmea vain vähäisesti. Lisäksi on arvioitava tuleeko tukiehtopuute (lohkoa ei ole perustettu tukiehtojen mukaisesti). Laiminlyöntiä voidaan pitää tavanomaista vakavampana.

TPV

Viljelykelpoista maatalousmaata, jossa ei ole tehty mitään viljelytoimenpiteitä tai alalla on tilapäinen viljelyyn liittyvä este.	
	Ala on tilapäisesti pois maatalouskäytöstä.

	Edellisen vuoden heinäpaalit ovat tilapäisesti viljelemätöntä alaa.
	Lohko on ilmoitettu nurmeksi. Risukasa ja ojamaat ovat tilapäisesti viljelemätöntä alaa. Jos nurmelta on ehditty korjaamaan sato tai se olisi ollut mahdollista korjata, tai jos ala on ilmoitettu kesantona, on tilanne kunnossa.
	Lohkolle ilmoitettu kaura, mutta lohkolle ei ole valvontavuonna kylvetty mitään. Kasvusto on käytännössä rikkakasvillisuutta. Ala todetaan TPV:ksi.

	Pellolla, jolle on ilmoitettu satokasvi, ei ole tehty viljelytoimenpiteitä. Ala todetaan TPV:ksi.
	Lohkolle on ilmoitettu mv. säilörehunurmi. Lohkolla ei ole viljeltyä nurmea eikä viljelytoimenpiteitä ole tehty tukihakuvuonna. Ala todetaan TPV:ksi.
	Lohkolle on ilmoitettu kumina, jota on kylvetty lohkolle muutamia vuosia aikaisemmin. Lohkolla on havaittavissa vielä joitakin kuminanvarsia, mutta kasvusto on käytännössä rikkakasvillisuutta. Ala todetaan TPV:ksi.

	Lohkolle on ilmoitettu mansikka. Lohkolla on havaittavissa vielä joitakin mansikoita, mutta kasvusto on käytännössä rikkakasvillisuutta. Ala todetaan TPV:ksi.
	Ilmoitettu kasvi on mv. kuivaheinä-, säilörehu-, tuorerehunurmi. Alalla ei ole tehty mitään viljelytoimenpiteitä tukihakuvuonna. Ala todetaan TPV:ksi.

AVOIMENA PITÄMINEN

Lohko on voitava ottaa viljelykäyttöön tavanomaisin maataloustoimenpitein. Koskee vain hoidettuja viljelemättömiä peltoja eli käytännössä vain kesantoja.	
	Lohko on ilmoitettu viherkesantona. Lohkolla kasvaa pieniä puuntaimia eikä sitä ole pidetty avoimena. Ko. vuoden tuet hylätään valvontakysymyksen: *Maatalousmaata ei ole säilytetty avoimena* kautta.

PYSYVÄSTI VILJELEMÄTÖN

Alue on poistunut viljely- tai laidunkäytössä. Tällaisia ovat mm. vesakoituneet alueet ja lohkolle rakennetut tiet tai rakennukset. Pysyvästi viljelemättömäksi ilmoitettu tai valvonnassa pysyvästi viljelemättömäksi todettu lohko on tukien ulkopuolella.	
	Sorastettu tie ei kuulu viljelyalaan.

	Rakennukset ja niiden viljelemättömät ympäristöt eivät ole tukikelpoista alaa.
	Lohko on pysyvää nurmea. Vaikka pysyvän nurmella sallitaan yksittäisiä tai pieninä ryhminä kasvavia lehtipuiden taimia ja pensaita, pitää heinä- ja nurmirehukasvillisuutta olla vähintään 50 % alasta. Alalla ei ole havaittavissa heinäkasvillisuutta ollenkaan, eikä viljelytoimenpiteitä ole tehty vuosiin. Ala todetaan pysyvästi viljelemättömäksi.
	Lohkolle on ilmoitettu LHP-nurmi. Puuntaimet ovat useamman vuoden ikäisiä eikä alalla ole tehty viljelytoimenpiteitä vuosiin. Ala todetaan pysyvästi viljelemättömäksi.

	Lohkolle on ilmoitettu luonnonlaidun ja –niitty. Alalla ei ole kuitenkaan tehty viljelytoimenpiteitä vuosiin ja pensaikko/puuntaimet eivät ole yksittäisiä tai ne eivät ole pieninä ryhminä. Myöskään nurmea ei ole alalla riittävästi (yli 50 %). Ala todetaan pysyvästi viljelemättömäksi.
	Lohkolle on ilmoitettu mv. kuivaheinä-, säilörehu-, tuorerehunurmi. Viljelytoimenpiteitä ole kuitenkaan tehty vuosiin ja ala todetaan pysyvästi viljelemättömäksi.
	Lohko on ilmoitettu mv. säilörehunurmena. Maa on kauttaaltaan sammaleen peitossa. Alaa ei voida enää pitää viljeltynä maatalousmaana. Jos vain osa alasta tukikelvotonta, rajataan vain tämä ala tukikelpoisesta alasta pois.

	Lohkolle on ilmoitettu luonnonlaidun- ja niitty. Osalla alaa on liikaa puita (yli 50 puuta/ha) ja tämän vuoksi suoria tukia tai LHKta ei makseta ko. alalle. Jos kuitenkin osa alasta on tukikelpoista, tehdään lohkojako. Mahdollinen ymp.sopimuksen tuki voidaan maksaa myös puustoiselle alalle.
	Järviruoko ei ole viljelykasvi eikä se ole myöskään luontaisesti laitumilla esiintyvä kasvi. Ko. alat eivät ole tukikelpoisia.

	Alalle on ilmoitettu luonnonlaidun- ja niitty ja sitä on laidunnettu. Ala ei ole kuitenkaan maatalousmaata, vaan se on avohakkuualue.
	Piha-alueet eivät ole tukikelpoista maatalousmaata.

	Vapaa-ajan alueet, kuten kuvan golf-kenttä, eivät ole tukikelpoista maatalousmaata.

	Suojavyöhykkeen kasvillisuus on hyväksyttävä.
	Suojavyöhykkeellä on runsaasti rikkakasvillisuutta. Viljelytavasta tulee täydentävien ehtojen seuraamus sekä perustason seuraamus. Täydentävien ehtojen rikkomusta voidaan pitää tavanomaisena.
	Suojavyöhykkeen kasvusto ei ole hyväksyttävä, koska alalla ei ole nähtävissä ollenkaan nurmi- ja heinäkasvillisuutta. Ala todetaan TPVksi.

	Suojavyöhyke on niitetty, mutta satoa ei ole korjattu pois. Tukiehtoa ei ole noudatettu.
	Suojavyöhykkeeltä korjatun kasvimassan käsittely ei ole tukiehtojen mukaista. Tilalle voidaan tehdä uusintakäynti ja jos kasvimassa on korjattu pois ja se käsitellään asianmukaisesti, on asia kunnossa. Jos taas kasvimassa on edelleen lohkolla, aiheutuu tästä tukiehtopuute.
	Lohkolle on ilmoitettu monimuotoisuuspelto riista. Valvonta on ollut 6.9. Tukiehtopuute, koska alaa ei ole perustettu ehtojen mukaisesti eikä käytetty siemenmäärä ole ollut riittävä. Lisäksi viljelytavasta aiheutuu täydentävien ehtojen seuraamus sekä seuraamus perustasoon (RTK ja MMP).

	Lohkolle on ilmoitettu monimuotoisuuspelto riista. Lohkolla on vanha nurmi ja sitä ei ole kylvetty. Lohkolla ei ole riistakasvillisuutta. Lohko todetaan viherkesannoksi (nurmi ja niitty), jolloin nurmivuosien laskenta jatkuu.
	Lohkolle on ilmoitettu monimuotoisuuspelto maisema. Alalla ei ole tehty viljelytoimenpiteitä tukihakuvuonna ja ala todetaan TPVksi.
	Lohkolle on ilmoitettu monimuotoisuuspelto maisema. Alalla on lannoittamaton nurmi, eikä sillä ole ollenkaan maisemakasveja. Kasvikoodi muutetaan viherkesannoksi (nurmi ja niitty).

	Lohko on ilmoitettu monimuotoisuuspelto niittynä. Hyväksytty monimuotoisuuspelto maisemaksi. Ei vaikuta tukeen.
	Lohko on ilmoitettu monimuotoisuuspelto niittynä. Alalla on lannoitettu nurmi, eikä sillä ole ollenkaan niittykasveja. Kasvikoodi muutetaan mv. säilörehunurmeksi.
	LHP-nurmen kasvusto on luonnonheinää. Kasvusto on hyväksyttävä LHP-nurmelle.

KULKU-URAT

Tilapäiset kulku-urat, jotka ovat selkeästi maatalousmaata ja joita käytetään maataloustarkoituksiin, voidaan hyväksyä tukikelpoiseen alaan. Tällaisia ovat esim. tilapäinen nurmipeitteinen kulku-ura (nurmialaa) tai kapeat polut. Tilapäisesti nurmipeitteetön kulku-ura, joka muokataan lohkon uusimisen yhteydessä, todetaan TPVksi.

Vas. puolen kuvassa on ruohonleikkurilla ajettu ura mökille. Jos uraa käytetään jatkuvasti kulku-urana mökille, poistetaan ala tukikelpoisesta alasta (tilanteesta riippuen joko TPV tai pysyvästi viljelemätön). Jos ura on tilapäinen ja alaa käytetään maataloustarkoituksiin, ala voidaan hyväksyä tukikelpoiseen alaan (kuvat yllä).

MITTATTAVA GPS-LAITTEELLA VAI EI?

Lohko on GPS-mitattava maastossa, kun lohkon rajaa ei voi nähdä kuvalta.

	Kuvan lohkolta pellon rajan määrittäminen on ilmakuvan perusteella mahdotonta, koska kasvuston perusteella ei voi sanoa missä on lohkon reuna. Koko lohkoa ei ole välttämätöntä mitata, vaan riittää, että epäselvät lohkon rajat GPS-mitataan maastossa. Esimerkiksi jos lohkon reunalla on suora oja, jonka sijaintia ei voi vahvan varjon takia nähdä kartalta, on riittävää ottaa 1-2 GPS-mittapistettä ojan sijainnin varmistamiseksi. Kuvan tilanteessa, jos lohkolla ei ole suojakaistatarvetta, kylvämätön rikkakasveja kasvava ala todetaan valvonnan kasvulohkona TPV:ksi.
	Kuvan lohkolta pellon rajan määrittäminen rannan puolella on ilmakuvan perusteella mahdotonta, koska kasvuston perusteella ei voi sanoa missä on lohkon reuna. Koko lohkoa ei ole välttämätöntä mitata, vaan riittää, että epäselvät lohkon rajat GPS-mitataan maastossa.

	Pihanurmen ja pellon rajaa ei voi määrittää ilmakuvalta. Raja on mitattava GPS-laitteella.

OJAT

	Sarkaoja hyväksytään pinta-alaan mukaan, jos sen leveys pientareet mukaan lukien on enintään 3 metriä. Jos se on leveämpi, ojan leveys ratkaisee käsittelyn: - oja on yli 3 m leveä ojan taitteesta taitteeseen → oja rajataan pois pinta-alasta - oja on alle 3 m leveä ja pientareet ”ylileveät” → tilapäisesti viljelemätön Ojan leveys pientareineen on mitattava, jos se ei ole selkeästi alle 3 m leveä.

Alle 3 m leveä sarkaoja hyväksytään pinta-alaan (kuvat yllä).

Yli 3 m leveä oja rajataan pois pinta-alasta (kuva alla).

	Vesakoituneet ojat on vähennettävä pinta-alasta ojan leveydestä riippumatta. Yli 1,5 m korkea vesakko on poistettava reunaojista ja sarkaojista. Ojissa olevat yksittäiset puskat voidaan sallia, mutta maiseman pitää pysyä avoimena.
	Pajukko on alle 1,5 m korkeaa ja oja voidaan hyväksyä pinta-alaan.

	Pajukko yli 1,5 m korkeaa ja ojaa ei voida hyväksyä pinta-alaan.